

Uplatnění moderních technologií v rozvoji venkova

Jiří Hrabák, Lukáš Zagata

hrabakj@pef.czu.cz

Česká zemědělská univerzita v Praze
Provozně ekonomická fakulta
Katedra humanitních věd

Seminář Venkov 2022

Moderní technologie rozvoj venkova

- ▶ Produktivistický x post-produktivistický přístup (Ilbery, Bowler, 1998)
- ▶ Neo-produktivistický přístup (Pělucha, Květoň 2017; Pělucha, Kasabov 2020)
- ▶ Přístupy zdůrazňující chytré řešení založené na technologickém rozvoji
 - ▶ Chytrý venkov
- ▶ Dopady do formování venkovské politiky → 11. OECD konference
- ▶ Moderní technologie = hnací síly rozvoje venkova

Metodika Venkov 3.0

- ▶ Metodika pro využití konceptu Venkov 3.0 v přípravě a realizaci rozvojové strategie venkovských oblastí (Zagata a kol. 2021)
 - ▶ Certifikováno MMR ČR
 - ▶ Výstup projektu Venkov 3.0: Sociální a technické podmínky pro uplatnění rozvojových potenciálů 21. století ve venkovských oblastech
- ▶ Cílem metodiky je přispět k implementaci konceptu Venkov 3.0
 - ▶ Analýza hrancích sil
 - ▶ Potenciál konceptu Venkov 3.0 v Česku
- ▶ Webová stránka projektu: <https://venkov3.cz/>

Technologie Covid-19

- ▶ Technologie měly nezastupitelnou roli při zvládnání pandemie Covid-19
 - ▶ Digitalizace
 - ▶ Telemedicína
 - ▶ Vzdělávání na dálku
 - ▶ Aditivní výroba

Rozvoj vybraných technologií v podmínkách krize covid-19 a po ní (4Tech)

- ▶ Výzkumný tým:
 - ▶ Technologické centrum AV ČR (Tomáš Ratinger, Ondřej Pecha, Iva Vančurová)
 - ▶ Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze (Lukáš Zagata, Jiří Hrabák)
- ▶ Poskytovatel finančních prostředků: Technologická agentura ČR, Program Éta
- ▶ Webová stránka projektu: <https://venkov3.cz/4tech/>

Zaměření projektu 4Tech

- ▶ Hlavní cíl: podchytit impulsy vyvolané krizí Covid-19 a posoudit jejich vliv na hnací síly rozvoje venkova a následný potenciál pro redukci regionálních disparit a zvýšení resilience venkovských oblastí.
 - ▶ Zmapovat rozsah a formy využívání vybraných technologií v souvislosti s opatřeními proti pandemii Covid-19
 - ▶ Analyzovat naplnění potřeb aktérů a způsob jejich spolupráce (v kontextu krize Covid-19) podle oblastí působení těchto technologií
 - ▶ Prozkoumat změnu hodnot a postojů aktérů vůči vybraným technologiím v důsledku pandemie Covid-19
 - ▶ Realizovat foresightovou studii rozvoje a přijímání vybraných technologií

Případová studie

Telemedicína

- ▶ Poskytování zdravotních služeb na dálku
- ▶ Odstranění fyzické vzdálenosti mezi pacientem a lékařem pomocí moderních komunikačních prostředků
- ▶ Nástroje eNeschopenka a eRecept k dispozici již před pandemií Covid-19
 - ▶ Význam při poskytování distanční péče z důvodu pandemie Covid-19
- ▶ Potenciál pro rozvoj venkova
 - ▶ Vzdálené online propojení mezi lékaři působící na venkově a specializovanými pracovišti v rámci nemocnic ve městech
 - ▶ Online propojení mezi lékaři a pacienty překonávající fyzickou odlehlost lokalit na venkově

Dotazníkové šetření

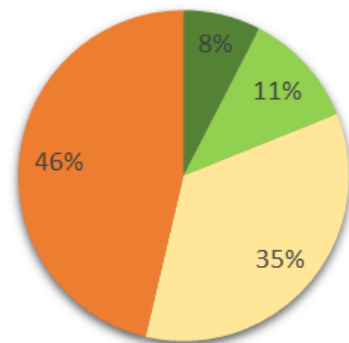
Metodika

- ▶ Technologie
 - ▶ Telemedicína
 - ▶ Digitalizace
 - ▶ Vzdělávání na dálku
- ▶ Sběr dat prostřednictvím online dotazování
- ▶ Kvótní výběr - celkem 1518 respondentů
- ▶ Datový soubor byl převážen na základě proměnných věk, pohlaví, vzdělání, kraj a typologie venkova
- ▶ Reprezentativní data za OPR podle typologie venkova z Koncepce rozvoje venkova 2019

Dotazníkové šetření Telemedicína

- ▶ Konzultace zdravotního stavu s lékařem na dálku - využilo 43 % obyvatel
 - ▶ Nejčastější kanály komunikace: telefon 80 %, e-mail 12 %
 - ▶ Zajištění: sám 92 %, partner/partnerka 5 %

**Konzultace s lékařem na dálku...
je náročná na domácí techniku**

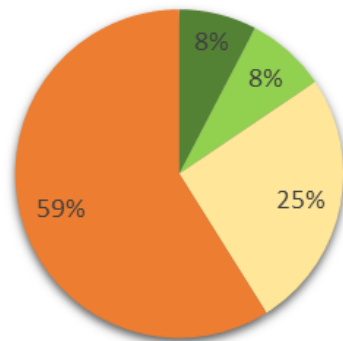

■ Rozhodně souhlasím ■ Spíše souhlasím ■ Spíše nesouhlasím ■ Rozhodně nesouhlasím

Dotazníkové šetření Telemedicína

- ▶ Vzdálená komunikace ohledně zaslání eReceptu v elektronické podobě - využilo 69 % obyvatel
 - ▶ Nejčastější kanály komunikace: telefon 64 %, SMS 19 %, email 13 %
 - ▶ Zajištění: sám 90 %, partner/partnerka 7 %

Vzdálená komunikace ohledně eReceptu...
je náročná na domácí techniku

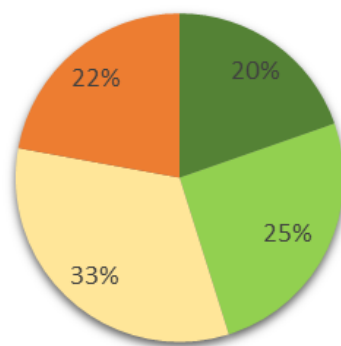

■ Rozhodně souhlasím ■ Spíše souhlasím ■ Spíše nesouhlasím ■ Rozhodně nesouhlasím

Dotazníkové šetření Telemedicína

- ▶ Vyšetření zdravotního stavu na dálku s využitím telemedicínských přístrojů - využilo 10 % obyvatel
 - ▶ Nejčastější kanály komunikace: telefon 57 %, jiný způsob 16 %, email 13 %
 - ▶ Zajištění: sám 75 %, partner/partnerka 12 %, někdo jiný 9 %

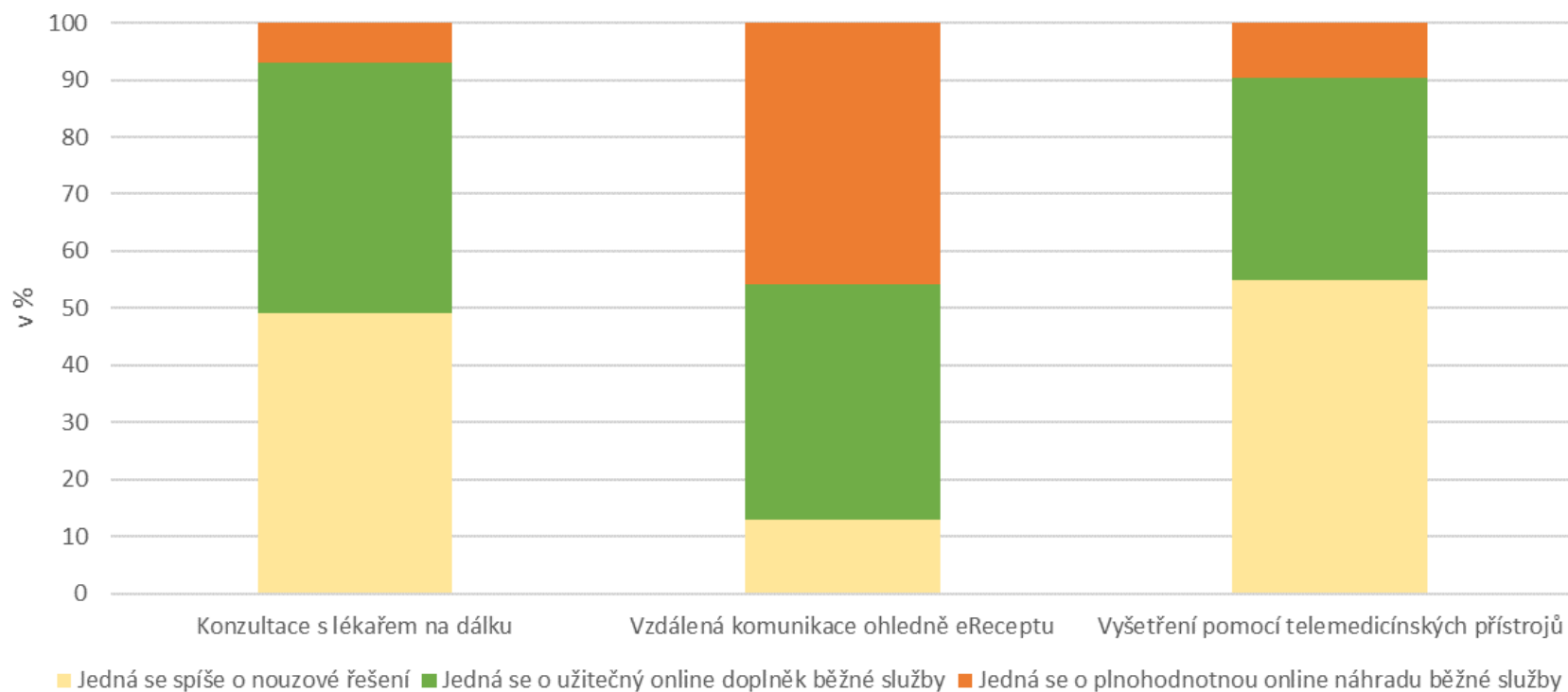
Vyšetření pomocí telemedicínských přístrojů... je náročné na domácí techniku

■ Rozhodně souhlasím ■ Spíše souhlasím ■ Spíše nesouhlasím ■ Rozhodně nesouhlasím

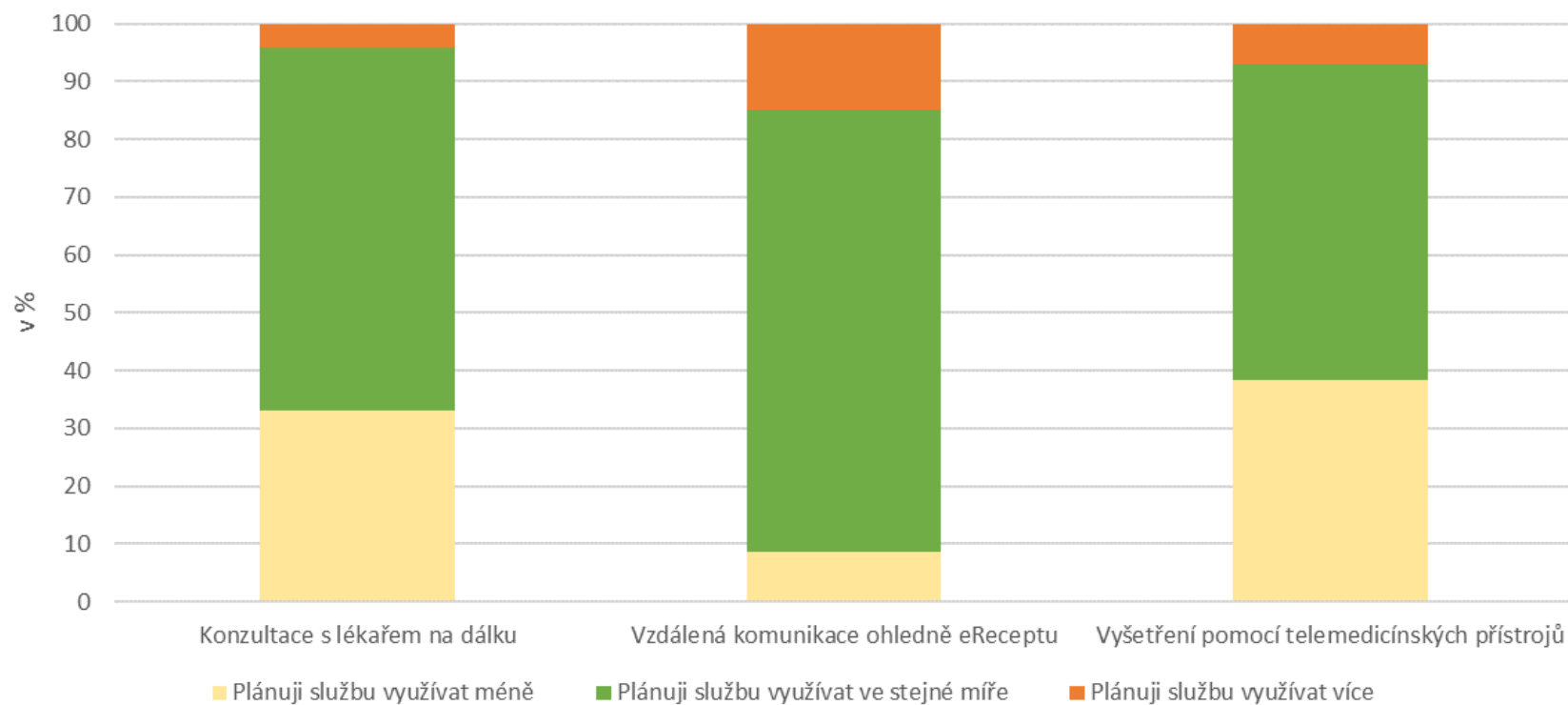
Dotazníkové šetření Telemedicína

Jak hodnotíte službu z hlediska užitku, který vám přináší?

Dotazníkové šetření Telemedicína

Jak moc hodláte využívat službu v budoucnu?

Moderní technologie na venkově

Závěry

- ▶ Vyhodnocení dotazníku s ohledem na venkovskou typologii
 - ▶ Hledání vztahu využívání hodnocených technologií a typů venkova
- ▶ Rozvoj chytrých řešení (smart)
- ▶ Potřeba osvěty a implementace chytrých řešení ve venkovském prostoru (např. metodika Venkov 3.0)
- ▶ Význam technologií při zvládnání pandemie Covid-19

Děkuji za pozornost

Výzkum byl podpořen Technologickou agenturou ČR projekt č. TL04000390